

§ 36.5 Stivrra ja lávdegottiid čilgehusat dievasčoahkkimii

§ 36.5.1 Stivrra čilgehus dievasčoahkkimii

Áššegirjjit

- ./.
- Stivrra čilgehus guovvamánu - miessemánu 2019 áigodahkii

Stivrra mearrida

ahte addit stivrra čilgehusa dievasčoahkkimii.

Stivra evttoha Sámedikki mearridit

ahte bidjat stivrra čilgehusa áššebáhpriidda.

§ 36.5.2 Lávdegottiid čilgehusat dievasčoahkkimii

Áššegirjjit

- ./.
- Lávdegottiid čilgehusat guovvamánu - miessemánu 2019 áigodahkii

Stivrra mearrida

ahte addit lávdegottiid čilgehusaid dievasčoahkkimii.

Stivra evttoha Sámedikki mearridit

ahte bidjat lávdegottiid čilgehusaid áššebáhpriidda.

§ 36.5 Styrelsen och nämndernas redovisning till plenum

§ 36.5.1 Styrelsens redovisning till plenum

Dokument

- ./.
- Styrelsens redovisning för perioden februari – maj 2019

Styrelsen beslutar

att överlämna styrelsen redovisningr till plenum.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att lägga styrelsens redovisning till handlingarna.

§ 36.5.2 Nämndernas redovisningar till plenum

Dokument

- ./.
- Nämndernas redovisningar för perioden februari – maj 2019

Styrelsen beslutar

att överlämna nämndernas redovisningar till plenum.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att lägga nämndernas redovisningarna till handlingarna.

Presidiets rapport till Plenum för verksamhet under perioden 190122 – 190401

Sametingets presidium består av Sametingets ordförande, Paulus Kuoljok och vice ordförande, Åsa Blind. Två vakanta platser i presidiet har ej tillsatts.

Under perioden 190122 – 190401 har möten genomförts enligt nedan:

- **1:a februari.**
Presidiemöte i Kiruna inför Plenum.
- **7:e februari.**
Möte i Jokkmokk med ärkebiskopen samt biskopen för Luleå stift. Med på mötet var även Sametingets styrelseordförande, Per-Olof Nutti.
Representant: Sametingets ordförande, Paulus Kuoljok

Under perioden 190122 – 190401 har representation genomförts enligt nedan:

- **6:e februari.**
Öppningstal på nationaldagen i Kiruna Stadshus.
Representant: Sametingets ordförande, Paulus Kuoljok
- **6:e februari.**
Mottagning av Australiens och Storbritanniens ambassadörer på Sametingets kansli i Kiruna.
Representant: Sametingets ordförande, Paulus Kuoljok
- **7:e februari.**
Deltagande vid Sametingets språkseminarium i Jokkmokk
Representant: Sametingets ordförande, Paulus Kuoljok
- **7:e februari.**
Deltagande vid Sametingets språkseminarium i Jokkmokk
Representant: Sametingets ordförande, Paulus Kuoljok
- **6:e - 7:e mars.**
Deltagande vid Såhkie sameförenings kulturpolitiska toppmöte under samiska veckan i Umeå.
Representant: Sametingets ordförande, Paulus Kuoljok

- **1:e mars**

Presentation sametinget vid Rotarymöte i Gällivare

Representant: Sametingets ordförande, Paulus Kuoljok

- **9:e mars.**

Deltagande vid melodifestivalens final samt vid SVT's VIP-mingel.

Representant: Sametingets ordförande, Paulus Kuoljok

- **27:e mars**

Öppnande av Teknik och vetenskapshistoriska dagar anordnat av LTU m fl i Kiruna

Representant:

Paulus Kuoljok, Sámedikke ávvddåk

2019-04-08

Buolda

Sametingets Hälsa – Äldre – Idrottsnämnd, redovisning perioden januari 2019 – mars 2019. Rapport 2

Sametingets Hälsa – Äldre – Idrottsnämnd

Ordinarie

Monica Harr Sandström, ordförande

Britt Sparrok, vice ordförande

Mariann Lörstrand

Agneta Rimpi

Anders Axelsson

Ersättare

Marina Nilsson Ederlöv

Per-Henrik Bergkvist

Inger Baer Omma

Elisabeth Önnhall

Magnus Lindberg

Hälsa-Äldre-Idrottsnämndens sammanträden

25 januari i Kiruna. Alla ledamöter var närvarande förutom Marianne Lörstrand som ersattes av Inger Baer Omma

12 mars på Arlanda. På mötet sakandes Agneta Rimpi och hennes ersättare var förhindrad.

Ordförandeberedningar

4 mars ordförande beredning tillsammans med Inga Maria Stoor och Anja Taube inför nämndsmöte 12 mars.

Ordförandebeslut

27 februari beslutade ordförande Monica Harr Sandström att Marianne Lörstrand deltar för nämndens räkning, i Tromsö 27 - 28 mars. Seminariet är arrangerat av samisk läkarförening. Samiska barn och ungas hälsa – vad vet vi och vad behöver vi veta? Seminariet belyser vilken kunskap vi har om samiska barn och ungas fysiska och psykiska hälsa och de kunskapsluckor som fortfarande existerar för att skapa goda och trygga hälso- o socialtjänster för att förebyggande åtgärder.

28 februari beslutade ordförande Monica Harr Sandström att anlita Kunskapsnätverket att skriva hälsa/socialpolitisk handlingsplan för nämndens räkning. Kanslichef Anja Taube skriver avtal med Kunskapsnätverket. Handlingsplanen beräknas lämnas till plenum för beslut i november.

Övriga möten/konferenser

24 januari i Kiruna, träff med sametingets styrelse för att tillsammans med styrelsen tadel av Elin Bergarps föredrag om den strategiska planen som framtagits inom Kunskapsnätverket för samisk hälsa. Eftermiddagen hölls en workshop tillsammans med Elin Bergarp, Kunskapsnätverket för samisk hälsa.

13 mars workshop, en god hälsa för den samiska befolkningen, tillsammans med Elin Bergarp, Kunskapsnätverket. Kunskapsnätverket har fått i uppdrag att skriva ett hälso- och socialpolitiskt program för nämndens räkning. Målsättningen för dagen var att göra en problem/situationsanalys och en målanalys inför deras fortsatta arbete.

Malå 2019-03-31

Monica Harr Sandström

Ordförande

Sametingets Kulturnämnd – redovisning perioden 10 januari – maj 2019 rapport nr 5.

Sametingets Kulturnämnd

Ordinarie:

Ingrid Inga, ordförande
Marina Ederlöf, vice ordförande
Nils Johan Labba
Louise Skerk
Veronika Håkansson

Ersättare:

Ann Christin Blind
Martin Lundgren (vald 23-25 maj 2018)
Fia Kaddik
Hilding Andersson
Daniel Holst (vald 23-25 maj 2018)

2019

Kulturnämndens sammanträden

28-29 jan	Kulturnämndens möte i Kiruna för beslut om verksamhets- och projektbidrag för 2019.
5-6 mars	Kulturnämndens möte i Umeå för beslut verksamhetsbidrag och projektbidrag för 2019

2019

Ordförandeberedningar

17 jan	Ordförandeberedning inför Kulturnämndens möte 20-30 januari 2019 i Kiruna.
28 febr	Ordförandeberedning inför Kulturnämndens möte 5-6 mars i Umeå

2019

Övriga möten

10 jan	Samerådets workshop i Jokkmokk för bärare av traditionskunskap om målen för bärkraftig utveckling enligt FNs mål för bärkraftig utveckling fram till 2030
7 febr	Under Jokkmokks marknad har ordföranden och ledamoten Nils-Johan Labba samt ordförandena för samebyarna i Jokkmokk och representant för Vaisa sameförening haft möte med Australiens, Englands ambassadörer, Storbritanniens honnärkonsul för information om samisk kultur och kulturpolitiska handlingsprogrammet samt om rennäringen och samisk kultur lokalt i Jokkmokk.
9 febr	Under Jokkmokks marknad har ordföranden och ledamoten Nils Johan Labba haft möte med Region Norrbotten och Riksantikvarieämbetets Head of EU and international relations om Kulturarv 2019

2019	Dialogmöten
28 jan	Inställt dialogmöte med riksorganisationen Samerna
29 jan	Dialogmöte med Sámi Duodji
2019	Samråd
28 jan	Samråd med Kungliga biblioteket om nationell biblioteksstrategi och om reformpaketet för bl a Samernas bibliotek
5 mars	Samråd med Statens Kulturråd och Region Dalarna, Jämtland-Härjedalen, Västernorrland, Västerbotten och Norrbotten.
5 mars	Samråd med Kungliga biblioteket kring projektet Samisk Audiovisuell samling
v 8	Kulturnämndens samråd med ordförande för riksorganisationen Samerna Elisabeth Kråik ang verksamhetsstöd.
2019	Övrigt
19 jan	Medverkar vid TV-inspelning om Samernas bibliotek på SVT till programmet Nya perspektiv i Stockholm
26-27 febr	Kulturnämndens ordförande deltar vid Etiska rådets möte i Stockholm. Även Riksantikvarieämbetet deltar vid mötet.
14 mars	Telefonintervju med P 4 Radion Norrbotten om tematisk utlysning av projektmedel till samisk litteratur och skrivande
2019	Konferenser
6-7 mars	Kulturnämnden deltar vid Sáhkie sameföreningar Kulturtoppmöte i Umeå. Ordförande håller anförande om läget för samisk kultur,
2019	Remissyttranden samt övriga yttranden
1 febr	Yttrande till Sametingets styrelsen ang hemställan om repatriering av samiska kvarlevor
2019	Pressmeddelanden
8 jan	Pressmeddelande om finansiering av korttidsstudier mm
2019	Samråd med styrelsens kulturansvarige ledamot Anders Kråik
v 8	Samråd med Anders Kråik och Sametingets styrelsen ang verksamhetsstöd till riksorganisationen Samerna

För Kulturnämnden

Ingrid Inga

Ordförande

Ledamöter

Nils Johan Labba

Marina Ederlöf, vice ordförande

Louise Skerk

Veronika Håkansson

Nämnden för Sameskolstyrelsens redovisning

Denna redovisning omfattar tiden från den 18 januari fram till och med den 1 april 2019.

Protokollförda möten

Under perioden har nämnden för Sameskolstyrelsen haft tre protokollförda möten.

12-13 februari Jåhkåmåhkke	<i>Nämndmöte</i> Ordinarie nämndmöte i Jåhkåmåhkke. Några av ärendena under mötesdagarna var årsredovisning för Sameskolstyrelsen 2018, budgetunderlag 2020-2022, regleringsbrev 2019 och redovisningen av miljöledningsarbetet.
21 februari Telefonsammanträde	<i>Nämndmöte</i> Under mötet fastställde nämnden för Sameskolstyrelsen årsredovisningen för verksamhetsåret 2018.
26 februari Telefonsammanträde	<i>Nämndmöte</i> Under mötet fastställde nämnden för Sameskolstyrelsen budgetunderlaget 2020-2022.

Övrigt

26 februari Jåhkåmåhkke	<i>Dialogmöte med Sametinget</i> Sameskolstyrelsen, ordförande och skolchef, hade dialogmöte med Sametingets utbildningsansvarige i styrelsen, Lars Miguel Utsi samt administrativ handläggare på Sametinget. Ärendet som togs upp under mötet var projektet Sámi mánát odda searvelanjain. Projektets syfte är att utveckla samiska förskolor med utgångspunkten i samiska traditionella värderingar och kunskaper, samt att öka kvaliteten i de samiska förskolorna.
1 april Jåhkåmåhkke	<i>Ministerbesök</i> Besök från utbildningsdepartementet. Deltagande från departementet var utbildningsminister Anna Ekström, statssekreterare Erik Nilsson, politisk sakkunnig Markus Strinäs och budgetsamordnare Anna Dammert. Värddar under dagen var skolchef AnnaKarin Länta och vice ordförande Karin Vannar. Under delar av dagen deltog ordförande Johanna Njaita och via telefon Daniel Holst. Under dagen besökte ministern SamS kansli, Sameskolan samt Giella förskola. Syftet med mötet var att den nya ministern och staben skulle få en insyn och kunskap om SamS verksamhet.

Sameskolstyrelsen
Ordförande Johanna Njaita

2019-04-02

Undertecknat

Johanna Njaita

Ordförande i nämnden för Sameskolstyrelsen

SÁMEDIGGI

Ealáhuslávdegoddi
Stefan Mikaelsson.

31 mars 2019.

Sametingets plenum beslutade den **29.8.2017** enligt § 12 att till ledamöter i Näringsnämnden utse som ordinarie ledamöter: **Erik Fankki, Birgitta Andersson, Stefan Mikaelsson, Håkan Jonsson** och **Agneta Rimpi**. Till personliga ersättare utsågs följande: **Kristina Larsgren, Annelie Päiviö, Charlotta Svensson, Mona Persson** och **Peter Holmqvist**.

Denna rapport avser således tiden från närmast föregående rapport den 11 januari 2019 och fram till 31 mars 2019.

Näringsnämndens tolfte sammanträde avhölls per telefon den **16 januari 2019**.

Näringsnämndens trettonde sammanträde avhölls den **8 februari i Jåhkåmåhkke**. Förutom själva sammanträdet besöktes kansliet för SámiJ áhpadusguovdásj och även de samiska utställningarna på utbildningscentrumet.

Den mycket efterlängttade Näringslivs-konferensen arrangerades i **Liksjo** **27-28 februari**. *"En egen självvald utveckling av samiska näringar är viktig för att erhålla större valfrihet och möjligheter för fler samer att bo och arbeta i de traditionella samiska bosättningsområdena och att känna tillhörighet och samverkan med alla samer oberoende av yrkeskategori"*

Foto: **Håkan Jonsson**. Antalet deltagare var 40 st. Fyra av dessa syns på ovanstående bild. Personer från höger; Föreläsare **Helena Läntha, Sara Ajnnák, Anna Stina Svakko** och Näringsnämndens ordförande **Stefan Mikaelsson**.

Ordförandens representation, sammanträden & konferenser-

24 januari, Vem bestämmer över marken, MP seminarium- Stuehkie,

30 januari, Fisketurism & besöksnäring- Överkalix

6 februari, lunch med Sametingets styrelse & Sveriges kulturminister- Jåhkåmåhkke- Laponia

14 februari, Samisk mat & den regionala livsmedelsstrategin, Vuoltjere- Laponia

27 mars, OECD, Linking the Indigenous Sámi People with Regional and Rural Development in Sweden- Julevu.

Det samiska sättet – Sámi vuohki – Allt för en levande samisk miljö – **ealli sámi birra**. Den samiska kulturella mångfalden är särskilt viktig och det förhållandet ska lyftas fram- synliggöras även i nämndens arbete & förhållningssätt.

Kulturen är uråldrigt traditionell och samtidigt innehållande en framtida utveckling med inkluderande de samiska språken som är en omistligt viktig hörnsten i kulturen & även i samiska näringarna och således ytterst i vår egen existens som enkla samer.

Som var och en för sig själv men samtidigt tillsammans med andra samer utgör solens & vindens folk och som ytterst är ett av många urfolk i det cirkumpolära Arktis.

Trots vårt fåtal i individer räknat:

Inte mer värt än andra folk, men inte heller mindre.

Näringsnämnden avser att dessutom fortsätta med att följa verksamhetsplanen för året så långt den minskade budgeten (jämfört med 2018) medger och att dessutom i möjligaste mån dessutom inkludera valda & tillämpliga delar ur Sametingets näringspolitiska program;

Sápmi -en näringsmässig resurs Dnr 2013- 525.

För Näringsnämnden,

STEFAN MIKAELSSON.

Åvddåulmusj – ordförande

Rapport till plenum Rennäringsnämnden för period 2019-01-01 — 2019-04-01

Ordinarie	Ersättare
Marita Stinnerbom, ordförande	John-Tomas Labba
Anders-Erling Fjellås, v.ordförande	Matti Berg
Martin Lundgren	Johan Skogsfeldt
Håkan Jonsson	Hilding Andersson
Torkel Stångberg	Erik Östergren

Rennäringsnämnden har haft två protokollförda möten

Datum	Ort	Kommentar	Bilaga
21 jan	Telefon	RNN – ej genomfört för få deltagare	
31 jan	Telefon	Rennäringsnämnden	
6-7 mars	Jokkmokk	Rennäringsnämnden	

Nämnden har behandlat budgeten för 2019. I budgeten ökas rovdjursinventering till 4,7 miljoner kr, total budget för inventering blir då 5 530 tkr då naturvårdsverket beviljar 830 tkr från deras budget. 9 miljoner reserveras för katastrofbetessituationen. Det är 20 samebyar som ansökt och 14 samebyar har beviljats katastrof. Nämnden ökar budgeten för skadeförebyggande åtgärder och ändrar inriktningen att skadeförebyggande åtgärder som tidigare har varit för 15 000 per beviljat skyddsjaktsärende, Nämndens beslut innebär att medel kan ansökas för 15 000 kr per rovdjur i skyddsjakter.

Nämnden har behandlat överklagningsärenden från årsmöten och ändring av stadgar för sameby. Delegation till ordförande att nominera ledamöter och suppleanter till när SSR inkommit med förslag på namn till rennäringsdelegationen i Jämtland, AC och BD.

Rennäringsnämnden inbjöd samebyarna att träffa nämnden i Jokkmokk, information om aktuella frågor och samebyarna hade möjlighet att lyfta egna frågeställningar.

En konferens om rovdjur har anordnats där ca 100 personer deltog. Information om handslaget som Sametinget, Länsstyrelsen och Naturvårdsverket har kommit överens om att produktionsmodellen för beräkning av samebyarnas förluster och resultatet från nationella inventeringssystemet är det bästa kunskapsunderlag som vi har i dagsläget. Föredrag från Sametinget, Länsstyrelsen och Naturvårdsverket hur myndigheterna arbetar med förvaltningsverktyget och toleransnivån på max 10 procent. Grupparbeten om förslag till förändring av ersättningssystem på järv och björn, skyddsjakter för populationssänkning.

Möte med samiska delegater i viltförvaltningsdelegationerna för att samordna arbetet med miniminivåer och förvaltningsplaner av rovdjuren och förvaltning i renskötellänen.

SÁMEDIGGI/SAMETINGET

Rennäringsnämnden
Redovisning

Styrgruppen för rovdjursstrategin har haft möte, på mötet diskuterades budskapsplattform och aktivitetslista. Riksdagsseminarier och seminarie för rovdjursföreningar planeras, framtagande av statistik och medverkan på Almedalen.

Målet med strategin: Rovdjurförluster stabiliseras under den beslutade toleransnivån, Reglering av toleransnivåer, förvaltningsverktyg, förebyggande anpassning av rovdjursförvaltningen och åtgärder vid överskridande av toleransnivån införs i författning, Acceptans av förvaltningsverktygets beräkningsunderlag bland myndigheter, Ersättningsnivåer för rovdjursskador höjs enligt Sametingets förslag, Acceptans från samebyarna gällande förvaltningsverktygets funktion, rovdjursinventeringarnas kvalitet, nivå på rovdjursersättningarna och det aktiva deltagandet i samråd med länsstyrelserna, Former för årlig uppföljning av förvaltningsverktyg och toleransnivåer fastställs.

Rennäringsnämndens ordförande har medverkat på följande möten

Konferens Samiska kvinnor dåtid, nutid, framtid i Jokkmokk. Konferens om rovdjur i Svansele som Barents råd anordnade där rovdjursfrågorna i alla fyra länder diskuterades.

Möte med GD för Naturvårdsverket och Energimyndigheten om strategi för hållbar vindkraftsutbyggnad. Arbetet ska utmynna i en vägledning för att nå målet med vindkraftsutbyggnad för att nå målet om att ställa om till förnyelsebar energi till 2030. Sametinget lyfter betydelse av renbetesmarker och att kumulativa effekter av den totala intrångsbilden ska tas hänsyn till. Krav på förbättrade miljökonsekvensutredningar och villkor för skadeförebyggande åtgärder.

Konferens kyrkan, renar och skogsbruk där kyrkans företrädare och skogsförvaltare diskuterade och bytte erfarenhet med rennäringsföreträdare om hur förvaltningen av kyrkans skogsinnehav kan förbättras med hänsyn till rennäringen.

Seminarie anordnat av Norska sametinget och miljödirektoratet om hur traditionell kunskap kan involveras i rovdjursförvaltningen och främst i ersättningssystemet på norsk sida.

Möte med statssekreteraren Gunvår G Eriksson med på mötet var tjänstemännen Magnus Bergström och Annika Nilsson. Traditionell kunskap och Renar och rovdjur, Sametingets hemställan om författningsändringar, åtgärder för populationsbegränsning, rovdjursersättning och skadeförebyggande åtgärder.

Möte med Landsbygdsministern Jenny Nilsson i Kiruna. Frågor som diskuterades var Gränsöverskridande renskötsel, klimatanpassning, näringslivsutveckling, Statistik, Renar och rovdjur, , Sametingets hemställan om författningsändringar, åtgärder för populationsbegränsning, rovdjursersättning och skadeförebyggande åtgärder, Renbruksplaner, Contorta och skogsbruk,

Presentation av OECDs rapport i Luleå, Rapporten är kopplat till regional utveckling och näringsliv. Den är skriven utifrån perspektivet om samisk urbefolkning i Sverige.

SÁMEDIGGI/SAMETINGET

Rennäringsnämnden

Redovisning

Sámediggi
Sámedigge
Sámiedigge
Saemiedigkie

Övriga möten

Rennäringsnämndens ordförande och rennäringsansvarig i Styrelsen

Datum	Ort	Kommentar	Bilaga
30 jan	Webb/miljödep	Seminarie fördjupande utvärdering av miljömål	
6 feb	Jokkmokk	Möte med Kulturministern	
6-7 feb	Jokkmokk	Konferens Samiska kvinnor dåtid, nutid, framtid	
8 feb	Video	Avstämning rovdjurskonferensen	
12 feb	Umeå	Möte med representanter i Viltförvaltningsdelegationen	
13-14 feb	Umeå	Konferens om rovdjur med samebyar	
26 feb	Video	Ordförandeberedning Rennäringsnämnden	
27 feb	Staare	Planeringsmöte rovdjursstrategi	
5 mars	Svansele	Konferens Barens råd om rovdjur	
6-7 mars	Jáhkåmåhkke	Rennäringsnämnden	
12 mars	Stuhkie	Möte med GD NV och energimyndigheten om strategi för hållbar vindkraftsutbyggnad.	
12-13 mars	Ubmeje	Workshop kyrkan, samer och skogsbruk	
19-20 mars	Karasjok	Seminarie om traditionell kunskap i rovviltförvaltningen, Sametinget och miljödirektoratet.	
25 mars	Stuhkie	Möte med miljö- och klimatminister samt vice statsminister Isabella Lövin statssekreterare Gunvor G Ericson,	
26 mars	Giron	Möte med Landsbygdsministern Jenny Nilsson	
27 mars	Julevu	Presentation av OECD rapport om samiskt ekonomiskt företagande. Resdagar samt administrativt arbete utöver mötesdagar	

Rennäringsnämndens ordförande Marita Stinnerbom

Redovisning av verksamheten i Samefonden 2019-01-01– 2019-03-31

Styrelsen för Samefonden har sex ledamöter med personliga ersättare. Ledamöterna förordnas av regeringen efter förslag från Sametinget. Nya ledamöter och ersättare har förordnats från och med 1 januari 2018 till och med 31 december 2021.

Ledamöter	Personliga ersättare
Sylvia Simma, ordförande	Göran Jonsson
Lars Jon Allas, vice ordförande	Tomas Unga
Elisabeth Nejne Vannar	Per Mikael Åhren
Veronika Håkansson	Louise Skerk
Håkan Jonsson	Sten Wälitalo
Lars-Paul Kroik	Kristina Nordling

Regeringen har beslutat efter förslag från styrelsen att högst 11,2 miljoner kronor disponeras ur Samefonden under 2019.

Styrelsen för Samefonden har under perioden haft ett styrelsemöte i Jokkmokk den 14 mars 2019.

Styrelsen har beslutat att bevilja medel till Länsstyrelserna i Norrbotten, Västerbotten och Jämtland för underhåll av vissa renskötselanläggningar. Det är de anläggningar som Samefonden brukar bevilja medel till utifrån tillgängliga medel och för verksamhetsåret 2019 beviljades 50 % av det sökta beloppet. Länsstyrelsen i Norrbotten beviljades 2 529 000 kronor, Länsstyrelsen i Västerbotten beviljades 714 000 kronor och Länsstyrelsen i Jämtland beviljades 197 000 kronor.

Styrelsen har beviljat Girjas sameby 990 000 kronor till en förstudie avseende förvaltningsmodeller. Samebyn vill undersöka de förvaltningsmodeller som finns samt få en inblick hur andra förvaltningsmodeller kan fungera. Samebyn vill vara väl förberedd då den slutgiltiga domen i "Girjas målet" kommer. Målet kommer att prövas i Högsta domstolen under hösten 2019.

Sylvia Simma
Ordförande Samefonden

Rapport till plenum för Språknämnden för period 2019-01-13 — 2019-03-31

Sametingets Språknämnd

Ordinarie:

Lars Miguel Utsi, ordförande
Anne M Kuhmunen
Åsa Blind
Agneta Rimpi
Krihke Kristina Nordling

Ersättare:

Marianne Lörstrand
Fia Kaddik
Britt Sparrock
Josefina Skerk
Peter Holmqvist

Sámi Giellagáldu

Regeringen har beviljat genom beslut 2018-04-19 en miljon kronor i bidrag till Sametinget för att tillsammans med sametingen i Norge och Finland möjliggöra inrättande av en struktur för ett Nordiskt samiskt kunskaps- och expertorgan med ansvar att bedriva språkvård, ge råd i språkfrågor, normera språk och godkänna nya termer. Bidraget ska användas till de kostnader Sametinget har för Sámi Giellagáldus verksamhet under 2018. Styrelsen har genom beslut överlämnat till språknämnd att besluta om Giellagáldus verksamhet.

Språknämnden har beslutat att ha språkkonsulenter kvar i samnordiskt språkarbete med fokus på normering och språkvård och fortsatt arbete med språksektioner, att prioritera arbetet med pitesamiska ortografin samt se över möjlighet att arbeta med lulesamisk språkhandbok.

Arbetet med att hitta en varaktig struktur för Giellagáldu fortsätter under våren i samarbete med sametingen och regeringarna i respektive land.

Utredning Samisk språklag

I december presenterade Marie B. Hagsgård rapporten "Det samiska språket – frågor om Sveriges internationella åtaganden" som hon sammanställt på uppdrag av Sametinget. Rapporten redovisar rättsläget för samiska rättigheter och möjliga vägar framåt för arbetet med att stärka samiska språkrättigheter i Sverige.

Arbetet med en samisk språklag fortsätter med rapporten som grund. Språknämnden har begärt från styrelsen att Sametinget bistår i det vidare arbetet med resurs i form av juridisk kompetens.

Sametingets språkstrategi

Språknämnden har i en genomgång av insatserna i det språkpolitiska handlingsprogrammet beslutat att prioritera arbetet med insats 19: Sametingets språkstrategi.

Styrelsen har i januari 2019 beslutat att påbörja arbetet med språkstrategi. En språkstrategi ska utarbetas av Sametingets alla verksamheter, såväl verksamheter på kansliet som de politiska. Sametingets språkstrategi ska omfatta alla politiska organ och samtliga medarbetare. I språkstrategi ska anges tillvägagångssätt att öka användandet av samiska inom egna verksamhetsområdet med angiven tidplan samt hur verksamheten i övrigt ska arbeta för att uppnå Sametingets språkmål.

Språkstrategin ska också ange hur verksamheten säkerställer att språkperspektiv (ökad användning av samiska) inkluderas i de frågor/ärenden som verksamheten jobbar med.

Sametingets avdelningar och politiska organ ombeds att inkomma med förslag till insatser inom ramen för en språkstrategi. Kansliet sammanställer därefter språkstrategi utifrån det inkomna materialet. Styrelsen behandlar utkast till språkstrategi och därefter går förslag på Sametingets språkstrategi på remiss under hösten.

Styrelsen fastställer förslag till plenum. Efter beslut i plenum så implementeras Sametingets språkstrategi och de beslutade åtgärderna i samtliga verksamheter. Uppföljning sker enligt beslutad tidtabell såväl i egen verksamhet som med återrapportering till styrelse.

2019 Internationellt år för urfolksspråk

UNESCO har beslutat att 2019 är det internationella året för urfolksspråk. Samiskt Parlamentariskt Råd koordinerar Sápmis insatser inom språkåret. Sametingets styrelse har uppdragit till språknämnden att föreslå aktiviteter inom ramen för språkåret.

Språknämnden har föreslagit Sametingets styrelse att hos regeringen ansöka om 1 000 tkr utöver ordinarie anslag för att genomföra arrangemang som synliggör och stärker de samiska språken under urfolksspråkåret 2019, samt att regeringen genomför informationsinsatser för att höja allmänhetens kunskap om samer och de samiska språken, särskilt riktat mot ungdomar och riksdagens ledamöter.

IYIL 2019 har lanserats i början av 2019. Språknämndens ordförande har deltagit vid den internationella lanseringen i Paris den 28 januari. Språknämnden deltog vid norska Sametingets lansering av IYIL 2019, en språkkonferens den 4-5 februari i Romsa. Sametinget genomförde sin lansering i samband med Jokkmokks marknad genom språkkonferensen "Mija Giella" den 7 februari, där språknämndens ordförande deltog och höll öppningsanförande.

Ytterligare aktiviteter inom ramen för IYIL 2019 planeras av Språknämnden och kansliet.

Utredning om språkcentrum

Regeringen har i juni 2018 uppdragit åt Sametinget att utreda formerna för hur Samiskt språkcentrums verksamhet kan utvecklas för att främja fler samiska språk.

Sametinget har genomfört samråd med samiska civilsamhällesorganisationer och inhämtat synpunkter från berörda myndigheter och organisationer. Uppdraget redovisades till Kulturdepartementet den 29 mars 2019. Redovisningen har behandlats av Språknämnden.

Sametinget föreslår i redovisningen att två nya samiska språkcentra inrättas, ett med verksamhet på nordsamiskt område och ett med verksamhet på lule/pitesamiskt område. Förslaget vill främja ett brett och fungerande revitaliserings- och främjandearbete som utgår från samiska lokalsamhällens speciella behov och förutsättningar. En utvidgning geografiskt av språkcentrums verksamhet bidrar till att fler samiska språkanvändare kan ta del av möjligheter att återta eller utveckla sitt språk. De samiska språken är små och definieras som hotade språk, enligt Unescos kriterier för hotade språk. Sametingets förslag innebär verksamhet inom hela svenska sidan av Sápmi vilket också främjar alla samiska språk.

Språknämndens sammanträden

Datum	Ort	Kommentar	Bilaga
5 feb	Romsa	Språknämndsmöte, §§ 1-7	
13-14 mar	Jáhkkamáhkke	Språknämndsmöte, §§ 8-18	

Övriga möten

Datum	Ort	Kommentar	Bilaga
14 jan	Jáhkkamáhkke	Arbetsmöte, ordförande och avdelningschef Språk	
28 jan	Paris	Deltagande av ordförande vid officiella lanseringen av UNESCO:s Internationella Urfolksspråkår, IYIL 2019	
4-5 feb	Romsa	Språknämndens deltagande på norska Sametingets språkkonferens som lansering av IYIL 2019	
7 feb	Jáhkkamáhkke	Ordförande öppnar Sametingets språkseminarium "Mija Giella", lansering av IYIL 2019	1
20 feb	Orrestaare	Anförande av ordförande vid invigning av Orrestaare som samisk förvaltningskommun	2
26 feb	Jáhkkamáhkke	Ordförandeberedning	

Sámediggi
Sámedigge
Sámiedigge
Saemiedigkie

5 mar	Telefovdna	Arbetsmöte om Giellagáldu med språknämndens ordförande, styrelseordförande och kansli
12 mar	Jåhkkåmáhkke	Arbetsmöte, ordförande och avdelningschef Språk
14 mar	Jåhkkåmáhkke	Möte med Sameskolstyrelsen om språkpolitiskt handlingsprogram
14 mar	Jåhkkåmáhkke	Möte med Samernas Utbildningscentrum om språkpolitiskt handlingsprogram

Lars Miguel Utsi

Språknämndens ordförande

Sámediggi
Sámedigge
Sámiediggie
Saemiedigkie

2019-02-07, Johkamohkki

Dearvvuođat Lars Miguel Utsis, Ruota Sámedikkis, giellaseminára "Mija Giella"

Burest.

[Ubmi: Mon lean hui ilus go mii leat deike Johkamohkkái čoahkkanan ja beassat rahpat UNESCO riikkaidgaskkasaš eamiálbmogiid giellajagi dáppe Ruota bealde.]

Mánna leäb dán ávuone gássie mijjah liehpie tjáhkaname dehke Jáhkamáhkkáje jah ádtjuot rahppat UNESCON riikkagasskasadtje algguoálmagij giállajábieb dánnie Sverjen bieliene.

[Oarján: Mu namma lea Lars Miguel Utsi ja mon lean Ruota Sámedikki várre stivraságadoalli. Sámedikki stivrras mus lea ovddasvástádus giella- ja oahpahasáššiid badjel. Mon lean maid giellalávdegotti ságadoalli.]

Mov nomme Lars Miguel Utsi jih manne leam Saemiedigkien stávroen mubpie ávhteke, Sverjen bielesne. Saemiedigkien stávrosne, mov diēdte lea giēli- jih ööhpehdimmiej gyjhtjelassi bijre. Manne leam giēlemoenehtsen áejvie.

[Bihtan: Dát jahki šadda miellagiddevaš jahki. Mis ja olles máilmmis lea dál stuora beroštupmi eamiálbmogiid gielain.]

Dan jagkien šadda buorre jagkie gielaij. Mij ja olles vearalda uššudip dál ieameálbmokgielaij birra.

[Julev: Ja dat stuora beroštupmi mearkaša ahte stáhta maid ferte eanet dahkat gielaide ovddas. Dat lea vurdon ahte Ruota ráđđehus bidja eanet návccaid gielaideapmái dán jagi.]

Dat stuor berustibme mierkki vaj stáhta viertti ienebut dahkat gielaide ávdås. Dat la vuorddemus Svieriga ráddidussaj biedjat ienep doarjjagijt gielaide ávdđanibmáj dán jage.

Giellajahki bukta doaivaga ahte min gielaide dilli ovdanivččii bures dán jagis.

Ja dát min giellajahki, ii leat beare min sámiiid jahki. Mis leat oappát ja vielljat olles máilmmis mat maid ávvudit dán giellajagi ja geavahit dan ovddideapmái. Dát oktavuoha mii mis lea buot gielaideguin lea dehálaš. Okta dáhpus riikkaidgaskkasaš rahpamis mii lei Parisas ovddit vahku lea báhcán muitui. Aili Keskitalo, norgga sámedikki presideantta ja árktalaš guovllu ovddasteaddji giellajagi barggus, doalái sártniidd Parisas. Eahketdoaluin mii leimmet boradeamen ja hubmame go okta nuorra nisssonolmmoš Kanada eamiálbmogis

Sámediggi
Sámedigge
Sámiédiggie
Saemiedigkie

2019-02-07, Jáhkamáhkke

Hälsningsanförande Lars Miguel Utsis, Ruota Sametingets, språkseminarium "Mija Giella"

Burest.

Nordsamiska: Mon lean hui ilus go mii leat deike Johkamohkkái čoahkkanan ja beassat rahpat UNESCO riikkaidgaskkasaš eamiálbmogiid giellajagi dáppe Ruota bealde.]

Umesamiska: Mánna leäb dán ávuone gássie mijjah liehpie tjáhkaname dehke Jáhkamáhkkejá jah ádtjuot rahppat UNESCOON riikkagasskasadtje algguoálmagij giállajábieb dännie Sverjen bieliene.

Det gläder mig stort att vi samlats här i Jáhkamáhkke och att vi, här på svensk sida, kan öppna UNESCO:s internationella år för urfolksspråk.

Jag heter Lars Miguel Utsi och är vice ordförande i det svenska Sametinget. Jag har ansvar för språk och undervisning och är ordförande i språknämnden.

Sydsamiska: Mov nomme Lars Miguel Utsi jih manne leam Saemiedigkien stávroen mubpie ávhteke, Sverjen bielesne. Saemiedigkien stávrosne, mov diédte lea gieli- jih ööhpehdimmiej gyjhtjelassi bijre. Manne leam gielemoenchtsen áejvie.

Detta år blir ett väldigt intressant år. För oss och hela världen finns idag ett stort intresse för urfolksspråk.

Pitesamiska: Dan jagkien šadda buorre jagkie gielaij. Mij ja olles vearalda uššudip dál ieamiälbmokgielaij birra.

Detta stora intresse medför att staten måste göra mer för språken och vi förväntar oss att Sveriges regering tillsätter mera resurser för utvecklingen av språken under detta år.

Nordsamiska: Ja dat stuora beroštupmi mearkaša ahte stáhta maid ferte eanet dahkat gielaide ovdas. Dat lea vurdon ahte Ruota ráddehus bidja eanet návccaid giela ovddeapmái dán jagi.]

Pitesamiska: Dat stuor berustibme mierkki vaj stáhta viertti ienebut dahkat gielaž ávdås. Dat la vuorddemus Soieriga ráddidussaj biedjat ienep doarjjagijt giela ávddänibmáj dán jage.

Språkåret ger förhoppningar att våra språks situation förbättras under detta år.

Och detta vårt språk år är inte bara för oss samer. Vi har systrar och bröder i hela världen som också firar detta språk år och använder det för att utveckla språk språken. Den kontakt som vi har med andra språk är viktig. Jag kommer ihåg en händelse under det internationella öppnandet av språkåret som hålls förra veckan i Paris. Aili Keskitalo, det

Sámediggi
Sámedigge
Sámediggie
Saemiedigkie

2019-02-07, Johkamohkki

bođii Aili lusa. Nissonolmmoš mitalii ahte son lei hui mihás go beasái buorastahttit Aili ja logái ahte son lei nu buorre ovddasteaddji min ovddas. Su sártnit ja dat bargu man son dahka movttiidahttit su, Aili lei ovdagovvan sutnje, ja dat lei duodas nu ilus go Aili lea min, ja su, ovddasteaddji.

Diet lei somá munnje oaidnit. Dat liekkasvuohta mii mis lea, ii fal beare dáppe sámiiid gaskka, muhto maid visot eamiálbmogiid gaskka.

Danin mon maid álggahin dán sáhkavuoru geaveheame visot min sámii gielaid mat leat dáppe Ruota bealde. Makkár riggodat mis lea, makkár giellavallji. Ii leat beare dat okta gollegiela – mis leat vihta gollegiela! Oarján-, ubmi-, bihtán-, julev- ja davvisámegiella.

Ja mon giitán Sámedikki bargiid go leat veahkehan mu jorgalit álggu dán sártnis visot dáid gielaide. Ja giitán maid Katarina Barruka go son lea jorgalit ubmisámigiela oasi.

Dát jahki lea maid midjiide Sámedikkis buorre muittuhus gielaide ovddas bargat. Mii leat stivrras juste mearridan álggahit barggu ráhkadit giellastrategija Sámediggái. Mon háliidan ahte sámigiella galgá leahkit guovddázis olles áiggi, dat galgá leahkit lunddolaš oassi min árgabeaivvis ja dat galgá gullot ja oidnot miehta min servodagas. Sámedikkis mii bargat garrasit giela ovddas, muhto mon háliidan ahte mii bargat vel eanet ja vel čielgasit gielain. Sámediggi galgá geavahit sámigiela nu olu go sáhtá – min gulahallamiin, min doaimmain, min mearradusain galgá álot giella geavahuvvot ja váldjuvvot vuhtii. Sámediggi lea dat ásaš mas lea stuorimus giellanávccat – jos soames galgá nagodit dan dahkat, de eat mii. Ja jos mii eat daga dan, de lea vattis vuordit ahte earát galget dahkat dan.

Danin mii dál bargagohtet giellastrategijain mii galgá giela loktet min doaimmain.

Muhto, mii dárbbahit vuđolaš rievdadusaid servodagas maid vai min gollegielat besset ovdánit bures. Dat mii dárbbahuvvo vai giella galgá eallit ja ovdánit, vuodus, lea ahte sámii sámastit. Min mánát galget beassat oahppat sámastit skuvllain, ii fal beare gullat ja ipmirdit giela. Mii galgat beassat geavahit giela juohke sajis servodagas, ja giella galga oidnot servodagas. Mii galgat beassat sámastit eiseváldiiguin, buohcceviesus, boarrasiiddivššus, gielddain, jna.

Dán mon háliidan olahit. Ja mii bargat dan guvlui. Mii evttohit ahte sámii giellarievttit sirdojuvvojit unnitlogu lágas iežas lága vuollái, gos albmáládje sáhtá váldit vuhtii sámii eamiálbmot rivttiid. Dát lea juoga mainna dál leat bargame ja man mii boahtit ovddidit ráđđehussii go bargu válbmana.

Sámediggi lea maid dál guorahallame movt sáhttit nannet giellabarggu giellaguovddážiin. Njukčamánu loahpas guorahallan válbmana ja geigejuvvo ráđđehussii. Čielggas lea goitge,

Sámediggi
Sámedigge
Sámiédiggie
Saemiedigkie

2019-02-07, Jåhkamåhkke

norska Sametingets president och företrädare för det arktiska området när det gäller arbetet med språkåret, höll ett tal i Paris. Under middagen då vi åt och samtalade kom en ung kvinna från Kanadas urfolk till Aili hon berättade att hon var väldigt glad att få hälsa på henne och sade att hon är en så bra företrädare för oss. Det Aili sade och det arbete hon gjorde uppmuntrar mig, sade hon. Aili har blivit hennes förebild och hon var verkligen glad att Aili är företrädare oss och henne. För mig vad detta trevligt att säga att den värmer finns, inte bara här bland oss samer, men även bland urfolk runt om i världen.

Det är därför som jag använde mig av alla samiska språk här på svensk sida när jag inledde detta mitt tal. Vilken skatt vi har, vilken språklig rikedom! Vi har inte bara ett eller gyllene språk, vi har fem gyllene språk! Syd-, ume-, pite- lule- och nordsamiska.

Jag tackar Sametingets personal som hjälpt mig att översätta inledningen av detta tal till alla språk. Jag tackar och så Katarina Barruk då hon har översatt den umesamiska delen.

För oss i sametinget är detta år en bra påminnelse att vi skall arbeta för språken. I styrelsen har vi nyligen beslutat att påbörja arbetet med en språkstrategi för Sametinget.

Jag vill att samiskan alltid ska vara central bland oss. Det skall vara en naturlig del i vår vardag. Det skall höras och synas överallt i vårt samhälle. Inom sametinget arbetar vi hårt för språket men jag vill att vi arbetar ännu hårdare och ännu tydligare med det. Sametinget skall använda samiskan överallt där är möjligt. I vår kommunikation, vår verksamhet och i våra beslut skall språket alltid användas och tas i beaktande.

Sametinget är den institution som har de största språkliga resurser. Och om någon ska kunna mäka med detta arbete så är det vi. Och om inte vi gör det är det svårt att förvänta sig att andra skall göra detta.

Därför arbetar vi nu med en språkstrategi som ska lyfta språket inom vår verksamhet.

Men vi behöver grundläggande förändringar i samhället för att vårt gyllene språk ska kunna leva och utvecklas. Det grundläggande för att språket skall leva och utvecklas är att samer talar samiska. Våra barn skall få lära sig att tala samiska skolan, inte bara höra och förstå språket. Vi skall kunna använda språket överallt i samhället och språket skall vara synligt i samhället. Vi skall kunna använda samiskan i kontakter med myndigheter, i sjukvården och äldreomsorgen, i kommunerna och så vidare.

Det är dit jag vill nå. Och vi arbetar för detta. Vi föreslår att de samiska språkrättigheterna flyttas från minoritetslagen till en egen lag där man på ett ordentligt sätt kan ta tillvara samiska folkets rättigheter. Detta arbetar vi med nu och vi kommer att framföra detta till regeringen när arbetet är slutfört.

Sámediggi
Sámedigge
Sámiediggie
Saemiedigkie

2019-02-07, Johkamohkki

ahte giellaguovddážiin leat buorit bohtosat gieal váras. Mon vuorddán ahte min guorahallan boahdá čájehit dan seamme, ja ahte ráđđehussii šaddá oba čielggas ahte mii dárbbahit eanet giellaguovddážiid. Dát lea maid juoga mainna mii boahtit bargat garrasit dán áigodagas.

Muhto áigomusat eai šatta jos ii leat ruhtadoarja. Mii leat dán maid deattuhan garrasit ráđđehussii ja vuordit ahte ráđđehus várre sierra bušeahta sámi giellaáššiide. Dakkár bušeahta man mii sáhttit stivret ieža dasa gos leat stuorimus dárbbut. Mis váilu odne dakkár vejolašvuohta, omd. juolludit ruđa stipeanddaide, dehe stivret ruđa dehálaš giellaprošeavttaide dehe veahkehit giela ovddidit árbevroláš birrašiin, omd. boazodoalus duojs.

Diet leat dál moaddit min bargguin Sámedikkis. Loahpas háliidan ávžžuhut olbmuid, dakkár riikkaidgaskkasaš eamiálbmogiid giellajagis, geavahehpet giela!

Go humát ustibiiguin, go humát gávppis ja eiseváldiiguin, go humát mánáiguin, go gulahalat sosiála mediain ja go dearvvahat dakkáriid mat leat oahppame giela. Geavat ja ávvut min gollegiela, ja dainna lágín mii ládjít saji dasa ovddidit giela.

Dáinguin sániiguin mon sávan Ruota Sámedikki bealis buohkaide buriid doaluid dáppe Johkamohkis. Mii álggahit dál riikkaidgaskkasaš eamiálbmogiid giellajagi, dahkot dan juo buohkat!

Giitu mu ovddas.

Lars Miguel Utsi

Várre stivraságadoalli

Sámediggi

Sámediggi
Sámedigge
Sámiédiggi
Saemiedigkie

2019-02-07, Jåhkamåhkke

Sametinget utreder också idag hur man kan stärka språkarbetet inom språkcentran. Utredningen skall vara klar i slutet av mars och överlämnas till regeringen. Vad som är tydligt dock är att språkcentran har gett bra resultat när det gäller språken. Jag förväntar mig att vår utredning kommer att visa samma sak. Och att det blir helt klart för regeringen att vi behöver fler språkcentra. Med denna fråga kommer vi att arbeta hårt inom den närmaste tiden.

Men ambitioner blir det inte verklighet utan ekonomiskt stöd. Detta har vi tydligt tryckt på till regeringen och vi förväntar oss att regeringen sätter en separat budget för samiska språkfrågor. En budget som vi själva kan styra över och använda där behoven är störst. Idag saknar vi den möjligheten, att exempelvis utdela stipendier eller att styra medel till viktiga språkprojekt, eller att hjälpa till att utveckla språken i traditionell miljö, exempelvis inom renskötsel och slöjd.

Detta är några exempel på vårt arbete i sametinget. Slutligen vill jag uppmana människor att under ett sånt här internationellt språkår för urfolk att använda sig av samiska. När ni talar med era vänner, när ni talar i affärer eller med myndigheter, när ni talar med barn, när ni kommunicerar i sociala media och när ni hälsar på människor som håller på att lära sig språket. Gläd er över och använd er av vårt gyllene språk. På detta sätt vi bereder plats och gör det möjligt att utveckla språket.

Med dessa ord önskar jag, på det svenska sametingets vägnar, att ni får ett bra möte här i Jåhkamåhkke

För det är nu som vi inleder det internationella urfolksspråkrådet och jag vill att ni alla är med på detta.

Tack för mig

Lars Miguel Utsi

Vice ordförande

Sámediggi

Sámediggi
Sámedigge
Sámediggie
Saemiedigkie

2019-02-20, Orrestaare

Hälsningsanförande från Lars Miguel Utsi, Sametinget, invigning av Orrestaare som samisk förvaltningskommun

Buorak,

[Sydsamiska: Jag heter Lars Miguel Utsi och jag är vice styrelseordförande i Sametinget. I styrelsen har jag ansvar för språk- och utbildningsfrågor. Jag är även ordförande i språknämnden.]

Mov nomme Lars Miguel Utsi jih manne leam Saemiedigkien stávroen mubpie ávhteke, Sveerjen bielesne. Saemiedigkien stávrosne, mov diédte lea gieli- jih ööhpehdimmiej gyjhtjelassi bijre. Manne leam gielemoenehtsen áejvie.

Jag vill på Sametingets vägnar tacka för inbjudan till detta evenemang.

Idag glädjer jag mig.

Vid årsskiftet stärktes minoritetsspråklagen.

Det innebär bl. a krav på kommuner att anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete. (§5). Det är viktigt för kommuner att de har styrdokument som säkerställer bl. a. samiska barns modersmålsundervisning enligt Skollagen. Att kommuner upprättar handlingsplaner där kommunen redogör sitt kommande arbete inom kultur, förskola, skola samt vård och omsorg, är en framgångsfaktor för god följsamhet av minoritetsspråklagen.

Det är också glädjande att det nu efter lagändringen blivit möjligt att åter utöka förvaltningsområdena. Idag får vi fira att våra systrar och bröder i Orrestaare bland annat får rätt till samhällsservice på samiska, att barn här får stärkta rättigheter till samisk förskola och äldre får stärkta rättigheter till samisk äldreomsorg.

De samiska språken befinner sig i en pågående språkbytesprocess som vi vill bryta och vända. Uppföljningen av minoritetslagstiftningen visar t.ex. att samer har fler möjligheter att få sina rättigheter tillgodosedda enligt lag i en samisk förvaltningskommun.

Förskola och modersmålsundervisning är värdefulla verktyg för språkens fortlevnad. Men det behövs ytterligare verktyg. Här kan Sametinget genom samiskt språkcentrum bidra med råd om metodutveckling för att främja revitalisering och användning av språken.

Uppföljningen av lagen har även visat att några av de viktigaste faktorerna för att arbetet ska gå framåt är en tydlig samordnande funktion, aktiva minoritetsrepresentanter och samrådsgrupper samt politisk förankring och stöd från kommunledningen.

Sámediggi
Sámedigge
Sámiediggie
Saemiedigkie

2019-02-20, Orrestaare

Orrestaare kommun har goda möjligheter att bli en god förebild för arbetet med minoritetslagen. En tydlig samordning där språket synliggörs, en aktiv sameförening och politisk förankring i kommunledningen ser vi ju bevis på redan idag. Om några år, kanske nästa gång vi har ett plenum här i stan, så har kommunen utbildat personalen om samerna och urfolksrättigheter, samiska språken och kulturen. Då möts vi av skyltning på samiska, samisk litteratur i biblioteket och satsningar på samisk kulturverksamhet. Vi ser den samiska flaggan hissas på samiska flaggdagar. Kommunen har en väl fungerande organisation för de samiska frågorna och ett nära samråd med samerna i kommunen. Det skulle vara mycket glädjande att se.

Härmed lyckönskar jag Orrestaare kommun och samerna i området för att ni nu ingår i det samiska förvaltningsområdet.

Giitu.

Lars Miguel Utsi
Várre stivraságadoalli
Sámediggi

Sametingets Ungdomsråds redovisning till plenum i maj 2019

Ledamot	Ersättare
Anja Fjellgren Walkeapää, ordf.	Karen- Ann Hurri
Julia Omma vice ordf.	Johan Andersson
Elle Eriksson	Nils- Johan Rannerud
Paulus Jonsson	Jon Isak Byström Vanvreten
Naadja Östergren	Julia Wahlberg

Protokollförda sammanträden
8 mars, Umeå

Representation
27 april, Åre Risk Event

Regeringskansliet
Den 6 maj kommer vi att ha sammanträde med både näringsdepartementet och kulturdepartementet för att överlämna PM om att stärka renskötselns skydd och rättigheter, samt att följa upp föregående ungdomsråds inlämnade PM.

Utbildning för unga samer inom samepolitik
Arbetet med att ta fram utbildningsmaterial kring sametinget och dess verksamhet fortsätter. Detta för att få större kunskaper om Sametingets uppbyggnad och organisering. Detta kommer ligga till grund för ett utbildningsmaterial för främst unga samer. Målet är att materialet ska vara levande och föränderligt över tid, samt att det ska kunna anpassas till olika nivåer och tidigare kunskaper. Ungdomsrådet är inbjudna att berätta om sametingets och ungdomsrådet verksamhet under det samiska konfirmationslägret 2019.

SPRN
Vi arbetar med att ta fram en handlingsplan för SPRN, som planeras vara klar i samband med överlämnandet av värdskapet till Finland. Vidare arbetar vi med att konkretisera delar av resolutionen som beslutades i Tråante 2017. Möte kommer hållas i Stockholm den 5 maj där arbetet inom SPRN fortsätter

Valnämndens redovisning till plenum 21-23 maj 2019

Valnämndens redovisning omfattar tiden från den 13 januari fram till och med den 31 mars 2019.

Valnämnden ansvarar för Sametingets uppgifter vid val till Sametinget¹

Ledamöter

Per Mikael Utsi, Guovssonásti, ordförande	Tomas Unga
Elisabeth Kråik, Samerna, vice ordförande	Marianne Marainen
Sten Wälitalo, Jakt- och fiskesamerna	Peter Holmqvist
Lars Anders Baer, Samelandspartiet	Jan Persson
Jennie Granberg, Skogssamerna	Lars Stenberg
Mari-Louise Boman, Landspartiet svenska samer	Louise Skerk, Jakt- och fiskesamerna
Hanna Sofie Utsi, Min geaidnu	Agneta Rimpi, Jakt- och fiskesamerna

Möten

Valnämnden har under den redovisade perioden haft ett protokollfört möte den 19-21 mars 2019 i Stockholm.

Anmälningar till sameröstlängden 2021

Till och med februari 2019 har inkommit ca 320 anmälningar till sameröstlängden.

Samtliga ledamöter behandlar anmälningarna och gör en grundlig behandling av inlämnade anmälningar inför 2021-års Sametingsval för att bedöma om de i anmälan lämnade uppgifterna är sannolika.

Nämnden utreder möjligheter att inrätta en databas, enligt lagen (2001:183) om behandling av personuppgifter i verksamhet med val och folkomröstningar och GDPR (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016), för att effektivisera behandlingen av inkomna anmälningar.

Per Mikael Utsi